

Гой Н.В., аспірант
*Прикарпатський національний університет
імені Василя Стефаника
м. Івано-Франківськ*

ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК СТРАТЕГІЧНОГО Й ОПЕРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ІЗ ПЕРЕРОБКИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ

Важливою умовою забезпечення ефективного функціонування вітчизняних підприємств із переробки сільськогосподарської продукції є тісний взаємозв'язок стратегічного й оперативного управління.

Система управління такими підприємствами поєднує два взаємодоповнюючі види управлінської діяльності – стратегічне управління, пов'язане із розвитком майбутнього потенціалу, та оперативне, яке використовує вже існуючу стратегічну позицію підприємства з метою перетворення виробничих потужностей у прибуток.

Поєднання стратегічного та оперативного управління має на меті узгодження перспективних і короткострокових цілей підприємства. Раціональна побудова стратегічного управління дозволяє забезпечити ефективність виробництва в майбутньому, скорегувавши поточні дії. Водночас завданням оперативного управління є організація діяльності в поточному періоді часу та реалізація оперативних планових завдань підприємства із переробки сільськогосподарської продукції.

В управлінській практиці неспроможність взаємно пов'язати стратегічний рівень управління підприємством з оперативним зумовлює недостатню ефективність останнього [1, с. 79-81]. Оперативні завдання управління підприємством пов'язані із забезпеченням безперервного та ефективного процесу виробництва сільськогосподарської продукції, її переробки та реалізації в поточному періоді. Стратегічні завдання спрямовані на досягнення

в перспективі стабільного економічного зростання.

Сучасна ситуація в економіці вимагає від підприємств орієнтації на майбутнє, динамічного пристосування до умов суспільного відтворення, врахування невизначеності та ризику в прийнятті управлінських рішень. Водночас загострення конкуренції українських підприємств з іноземними виробниками на ринку продуктів харчування потребує підвищення ефективності використання всіх видів ресурсів підприємства, формування оптимального асортиментного ряду, покращення якості продукції [2, с. 3-6]. Але й за таких умов підприємства із переробки сільськогосподарської продукції внаслідок великого попиту на їх продукцію забезпечують позитивний приріст обсягів продовольчих товарів, до того ж зростання обсягів виробництва відбувається більш високими темпами, порівняно з іншими галузями економіки [3, с. 7].

Проведений нами аналіз цієї проблеми дає можливість стверджувати, що у практиці підприємств стратегічне й оперативне управління виробництвом, як правило, не є взаємопов'язаними. На нашу думку, одним з найважливіших напрямів удосконалення цієї системи є спрямованість оперативного управління на досягнення стратегічних цілей та завдань, які повинні відображатися в оперативних планах їх досягнення. Це забезпечить підвищення ефективності та цілісність процесів стратегічного й оперативного управління.

Ми вважаємо, що ефективний взаємозв'язок стратегічного й оперативного управління підприємствами із переробки сільськогосподарської продукції ґрунтується на дотриманні певних вимог.

Першою з них є пріоритетність стратегічного управління, що передбачає розроблення стратегічного плану для розкриття змісту цілей та взаємодії окремих підрозділів підприємства, визначення ключових показників узгодження оперативних планів. Одержані результати оперативного управління є підставою для аналізу їх відповідності стратегії розвитку. Як наслідок на підприємствах зростає ефективність діяльності за рахунок отримання високих оперативних результатів, що забезпечують досягнення стратегічних цілей.

Друга вимога передбачає взаємозумовленість й опосередкованість

стратегічних і оперативних показників управління підприємствами із переробки сільськогосподарської продукції, оскільки оперативні показники виступають як інструменти досягнення стратегічних, а стратегічні, у свою чергу, – орієнтирами оперативної діяльності. Як результат створюється єдиний комплекс стратегічних і оперативних показників.

Третя вимога визначає дотримання стійкості зв'язку між стратегічними та оперативними показниками виробничої діяльності з метою підвищення ефективності поточного управління підприємством та його довгострокової конкурентоспроможності; саме це забезпечить гнучкість й адаптацію методів управління до постійних змін ринкових умов.

Четверта вимога акцентує увагу на раціональній організації взаємозв'язку стратегічного й оперативного управління, передбачає чітку послідовність процесів управління підприємством від стратегічного до оперативного. Її забезпечуватиме створення механізму організації оперативної діяльності відповідно до стратегічних завдань, а стратегічну – залежно від оперативних можливостей.

Виконання зазначених вимог оптимізує управлінську діяльність щодо забезпечення високих стратегічних і оперативних результатів з мінімальними затратами економічних ресурсів.

Література

1. Герчанівська С. В. Стратегічне управління як механізм забезпечення ефективного розвитку вітчизняних підприємств / С. В. Герчанівська // Інноваційна економіка. – 2012. – №1(27). – С. 79-81.
2. Скригун Н. П. Управління витратами виробництва на підприємствах харчової промисловості (на прикладі хлібопекарської галузі): Автореф. дис. канд. екон. наук. 08.00.04 / Н. П. Скригун. – К., 2007. – 22 с.
3. Непорожній Ю. О. Ефективність управління підприємствами по переробленню сільськогосподарських продуктів: Автореф. дис. канд. екон. наук. 08.00.04 / Ю. О. Непорожній. – Дніпропетровськ, – 2007. – 22 с.